

Co sływać?

60. Szkoła Matematyki Poglądowej Błędy, iluzje, oszustwa odbyła się w dniach 23–27 sierpnia 2019 roku w hotelu „Relaks” w Woli Duckiej koło Otwocka.

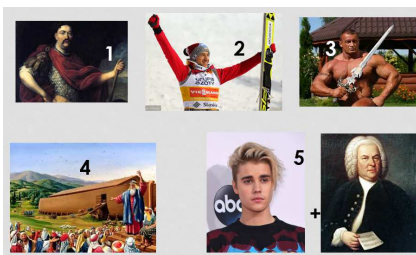
Plakat zapowiadający Szkołę obiecywał, że będzie, między innymi, *o oszustwach* w dowodach wielkich twierdzeń i o tym, że niektóre błędy potrafią być pouczające; *o udawaniu*, że potrafimy modelować zjawiska społeczne; *o złudzeniach* optycznych, numerycznym szacowaniu błędów i innych oszustwach w fizyce i naukach przyrodniczych; *o sztuczkach* geometrycznych, kombinatorycznych i karcianych. . . I o tym wszystkim faktycznie było! Plakat zapowiadał też *występy plejady gwiazd* i, rzeczywiście, aż roilo się od gwiazd w pierwszy szkolny dzień pod znamienym tytułem „**Filcowi recydywiści**”. Wielokrotni laureaci Medalu Filca za odczyty na poprzednich Szkołach: sam chairman Marek Kordos, a także Joanna Jaszuńska, Andrzej Dąbrowski, Andrzej Grzesik, Krzysztof Ciesielski i Zbigniew Marciniak wystąpili w cylindrach i, oczywiście, nie zawiedli oczekiwań słuchaczy! A wisienką na torcie był wieczór pod hasłem „**Starsi Panowie Trzej (p) o sześćdziesiątce**” w całości poświęcony jubileuszowi (LX Szkoła!!!) prowadzony przez Wiktora Bartola, Andrzeja Dąbrowskiego i Zdzisława Pogodę! Wspomnieniom, zdjęciom, anegdotom nie było końca, a mistrzowskie wykonanie piosenki „Starsi Panowie, Starsi Panowie, Starsi Panowie Trzej, już szron na głowie, już nie to zdrowie, a siły jakby mniej. . .” z okolicznościowymi zwrotkami, jak np.: „Albo wtedy, gdyś w piwnicy się utrudził i na wykład trudno było cię dobudzić, i wydobyć gdzieś z pamięci pełnej dziur odpowiedni do wykładu trudny wzór” (stali bywalcy Szkół na pewno pamiętają słynne grzegorzewickie piwnice...) zostało nagrodzone gromkimi oklaskami!

Referenci z sobotnich sesji pod wspólnym tytułem „**Chochliki wielkiej matematyki**” opowiadali, m.in., o tym, jak Fermat nawet Wielkim Matematykom rzucał kłody pod nogi, a co wynikło z fałszywych dowodów hipotezy Poincarégo; zastanawiali się, jak ograć kiepskiego matematyka, w końcu stawiali filozoficzne pytania: Czy rzeczywiście będziemy wiedzieć?

Niedziela przebiegała pod hasłem „**Rzeczywistość jest tylko iluzją**” i jak na ten temat przystało, prelegenci razem ze słuchaczami zastanawiali się nad tym, czy można wierzyć zmysłom albo czy człowiek jest uzależniony od kłamania. . .

Poniedziałkowe sesje „**Masz ci los. . .**” przyniosły nie tylko odpowiedzi na pytania: Czy witaminy leczą raka? Długo czy intensywnie? ale też pokazały, jaki jest związek Barona Münchausena z mieszaniem herbaty. . .

We wtorek byliśmy „**Z wizytą u Hermesa**”, z którym zagraliśmy w otwarte karty, stosując, między innymi, bły olimpijskie. . .

Uczestnicy poniedziałkowego **Konkursu na Wzorowego Słuchacza** musieli odpowiedzieć, między innymi, na pytanie, na których odczytach i w jakim kontekście pojawiły się pewne znane postaci. . .

1. TARCZA SOBIESKIEGO – jeden z „polskich” gwiazdozbiorów
2. *FSTOCH* – siła stochastyczna
3. Twierdzenie Cauchy’ego-PUDZIANOWSKIEGO
4. Efekt NOEGO
5. Hipoteza BIEBER/BACHA.

61. Szkoła Matematyki Poglądowej Matematyczne zmiany odbyła się w dniach 20–24 lutego 2020 roku również w hotelu „Relaks” w Woli Duckiej koło Otwocka.

Co pozostaje niezmiennie, gdy wszystko się zmienia? Jak *poważne* mogą być *skutki małych zmian w wielkich twierdzeniach*? Między innymi na te pytania (zgodnie z zapowiedziami na plakacie) próbowali odpowiadać prelegenci Szkoły, zmagając się w przerwach (wraz ze słuchaczami) z układaniem puzzli z pięknym kolorowym kameleonem – symbolem tytułowych zmian.

Zacząło się nietypowo: już w czwartkowy wieczór uczestnicy (podzieleni na pięciosobowe drużyny) mogli wziąć udział w emocjonującym Turnieju „**I Know Maths**”. Rywalizacja była zacięta! Trzeba było wiedzieć, między innymi, który z matematyków był twórcą powszechnie używanej skali muzycznej bazującej na 12 dźwiękach składających się na oktawę, utworzył termin filozofia („uwielbienie mądrości”) i pierwszy nazwał siebie filozofem (jeśli doda się, że użył swojego imienia jednemu z najpopularniejszych twierdzeń matematycznych, które ma rekordową liczbę różnych dowodów, to nikt nie będzie miał wątpliwości, że chodzi o Pitagorasa).

Sobota stała pod znakiem **niezmienników**, słuchacze dowiedzieli się więc, między innymi, *jak rozwiązywać zadania olimpijskie za pomocą (pół)niezmienników*, wyruszyli z *Fibonacciem na pustynię*, by przekonać się, że *czasem to, co niezmiennie, bywa nieźle zakręcone*.

Niedzielne sesje łączył wspólny tytuł „**Powężne skutki małych zmian**”. Było więc co nieco o teorii węzłów, o maszynie Zeemana, o teleportach, ale też o polskim kryzysie demograficznym! Chętni mogli nawet pospacerować po kracie.

Poniedziałek sponsorowały „**Układy dynamiczne**”. Prelegenci przekonywali słuchaczy, że *prosta jest prosta, a odcinek i okrąg jeszcze łatwiejsze*, że figury geometryczne da się dzielić na kawałki i zachęcali do gry w *papier, nożyce, kamień, jaszczurkę*.

We wtorek, z kolei, od samego rana wszyscy wołali **Zmień podejście!** Przypieszano więc, zmieniano czas, by ostatecznie dojść do wniosku, że *czulość w dzisiejszych czasach to już nic szczególnego*.

W poniedziałkowym **Konkursie na Wzorowego Słuchacza** finaliści musieli, między innymi, poprawnie zakodować pewną krzywą, pamiętając o zasadach podanych w jednym z referatów. Większość bezbłędnie poradziła sobie z tym zadaniem!